

Tuled, helkurid ja elektriseadmed

Järelvalve ja teelkontrollide käigus on selgunud vajadus kaugtulelaternate arvu ja tagurdustulelaternate paigalduse meeldetuletamiseks.

Kaugtulelaternad

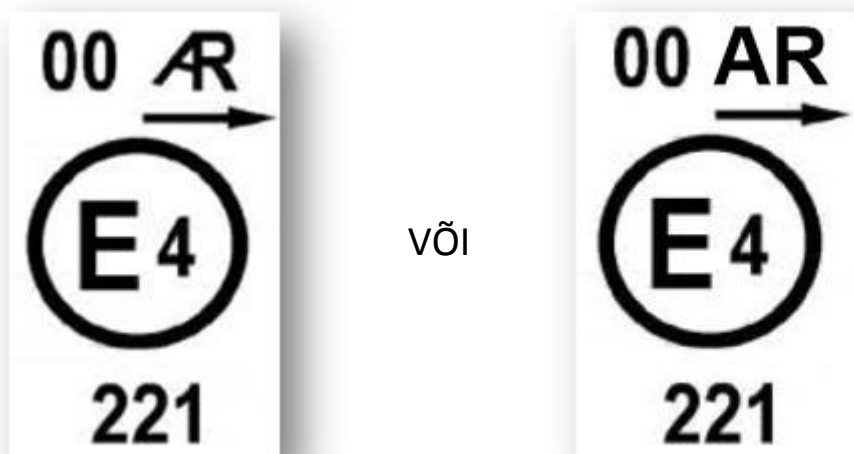
Nimelt on väga tihti teelkontrollidel tuvastatud üleliigselt paigaldatud kaugtulelaternaid, seda eelkõige veoautodel. Tuletame meelde, et lähtuvalt majandus- ja kommunikatsiooniministri määruse nr. 42 [lisast 1](#) võib M ja N kategooria sõidukile olla paigaldatud kaks või neli kaugtulelaternat. N3 kategooria sõidukile võib lisaks neljale kaugtulelaternale paigaldada kaks kaugtulelaternat, kusjuures üheaegselt võib põleda mitte rohkem kui kaks paari kaugtulelaternaid.

Seoses kaugtulelaternatega, mis omavad ka ääretule funktsiooni peab meeles pidama, et ääretule valgusava välisserva kaugus sõiduki külgservast ei tohi M ja N kategooria sõidukil ületada 400 mm, seega ka kaugtulelatern, mis täidab muuhulgas ääretule funktsiooni, ei tohi olla paigaldatud sõiduki külgservast kaugemale kui 400 mm. Kui ääretulefunktsiooniga kaugtulelaternatel jätta ääretuled ühendamata, siis võib neid paigaldada ka kaugemale kui 400 mm sõiduki külgservast.

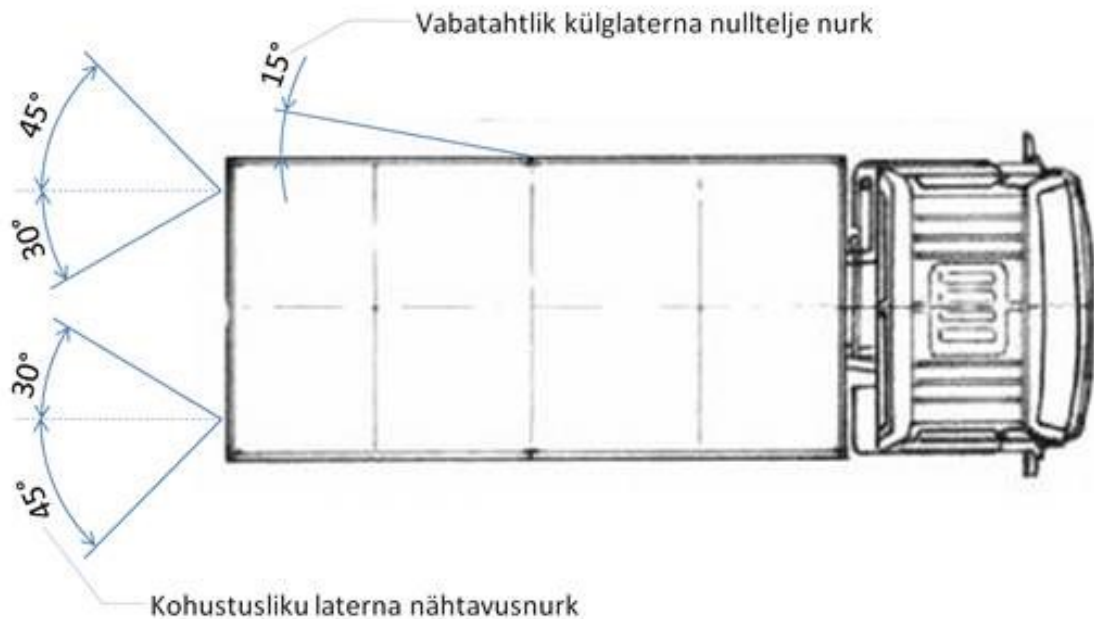
Tagurdustulelaternad

Lisaks on küsimusi tekitanud tagurdustulelaternate ülesandeid täitvate töötulede paigaldamine. Tagurdustulede nõudeid selgitab [tehnonõuetes](#) kood 210. Üle 6 m pikkustel M2, M3, N ja O kategooria sõidukitel on alates 1998 (M2, M3, N) või 2011 (O) kohustuslik kaks tagurdustuld ja varasemalt olid need vabatahtlikud. Lisaks võib eelnimetatud sõidukitele paigaldada kaks lisatuld. Lisatuled peavad lülituma koos nn. põhituledega. Tagurdustulelaternatele on kantud tähis AR.

[UNECE eeskirja nr 23](#) kohaselt tüübikinnitatud tagurdustule tähistuse näidis:

Olulised on ka nähtavusnurgad ja küljele paigaldatud laterna nulltelje nurk:

Vabatahtlike seadmete elektriühendused peavad olema sellised, et need seadmed ei saaks valgustada, kui ääretule- ja numbritulelaternad ei ole sisse lülitatud. Sõiduki küljele paigaldatud seadmeid on lubatud sisse lülitada sõidusuunas tehtavate aeglase manöövrite jaoks kuni kiirusega 10 km/h liikuval sõidukil, kui on täidetud järgmised tingimused:

- seadmed lülitatakse sisse ja välja käsitsi, kasutades selleks eraldi lülitit;
- selliselt sisselülitatuna võivad nad aktiivseks jääda ka pärast tagasikäigu väljavõtmist;
- kui sõiduki kiirus sõidusuunas ületab aga 10 km/h, peavad seadmed lüliti asendist olenemata automaatselt välja lülituma; sel juhul peavad seadmed jääma väljalülitatuks hetkeni, kui need jälle tahtlikult sisse lülitatakse.

Töötuled

Tihti on veokitele ja haagistele tagurdamisel parema nähtavuse tagamiseks paigaldatud lisaks töötuled. Töötulede nõuded on toodud [tehnõuete](#) koodis 219:

- Töötuled ei ole tagurdustuled, mistõttu ei tohi nad sisse lülituda koos tagurdustuledega;
- Töötule lülitamine peab toimuma eraldi lülitiga ja mootorsõiduki armatuuril peab olema selle sisselülituse märgulamp;
- Töötulelaterna klaasil ei tohi olla sõiduki valgustus- ja valgussignaalseadmena kasutatava laterna tähistust;
- Töötulelaterna paigutus peab võimaldama piisavalt valgustada töökohta, kuid ei tohi pimestamisega tekitada liiklusohutlikku olukorda.

Viited:

- Majandus- ja kommunikatsiooniministri määruse nr. 42, „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele”, [lisa 1](#)
- Majandus- ja kommunikatsiooniministri määruse nr. 77, "Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord", [lisa 4](#)
- [Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni \(UN/ECE\) eeskiri nr 23](#) – „Mootorsõidukite ja nende haagiste tagurdustulelaternate tüübikinnituse ühtsed sätted“

autor - *Helari Holm*

